Wiskunde A

Bert De Saffel

2017-2018

Inhoudsopgave

Ι	Theorie	2
1	Complexe Getallen	3
2	Limieten	6
II	Oefeningen	8
3	Complexe Getallen	9

Deel I Theorie

Hoofdstuk 1

Complexe Getallen

Inleiding

- $\mathbb{N} = \text{Natuurlijke getallen: } \{0, 1, 2, 3, ...\}$
- $\mathbb{Z}$ = Gehele getallen: $\{..., -2, -1, 0, 1, 2, ...\}$
- $\mathbb{Q}$ = Rationale getallen: $\{\frac{1}{3}, -\frac{1}{4}, \frac{7}{2}, \dots \}$
- $\mathbb{R} = \text{Re\"ele}$ getallen: { $\sqrt{2}$, π }
- $\mathbb{C}$ = Complexe getallen: $j^2 = -1, j = \text{imaginaire eenheid}$

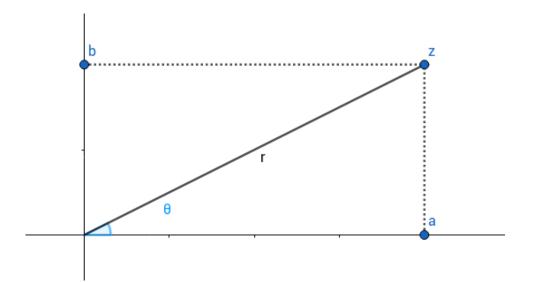
Definitie z = a + bj met $z \in \mathbb{C}$, $a \in \mathbb{R}$, $b \in \mathbb{R}$ en $j = \sqrt{-1}$ met

- Re(z) = a
- Im(z) = b

3 Vormen

- Cartesische vorm: z = a + bj
- Goniometrische vorm: $z = r[cos(\theta) + jsin(\theta)]$
- $\bullet$ Exponentiële vorm: $re^{j\theta}$

Vlak van Gauss

a en b

- $a = rcos(\theta)$
- $b = rsin(\theta)$

r en θ

- $r \ge 0$
- $r = \sqrt{a^2 + b^2}$
- $\bullet \ \theta \in [0,2\pi]$
- $\theta \in]-\pi,\pi[$
- $tg(\theta) = \frac{b}{a}(+\pi)$

Complex toegevoegde

- Cartesische vorm: $\overline{z} = a bj$
- Exponentiële vorm: $\overline{z} = re^{-j\theta}$

Bewerkingen

• $z_1 + z_2$

- $z_1.z_2 = (r_1.r_2)e^{j(\theta_1+\theta_2)}$
- $\bullet \ \frac{z_1}{z_2} = \frac{r_1}{r_2} e^{j(\theta_1 \theta_2)}$
- $z^n = r^n e^{jn\theta}$

Hoofdstuk 2

Limieten

Limiet naderen

- $\lim_{x\to\infty} f(x) = \lim_{x\to-\infty} en \lim_{x\to+\infty} en \lim_{x\to+\infty} f(x) = \lim_{x\to\infty} en \lim_{x\to\infty} f(x) = \lim_{x\to\infty} en \lim_{x\to\infty} f(x) = \lim_{x\to\infty} en \lim_{x\to\infty} en$
- $\lim_{x\to a} f(x) = \lim_{x\to a^-} en \lim_{x\to a^+} \text{met } a \in \mathbb{R}$

Bijzondere limieten

- $\lim_{x \to \infty} \frac{a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0}{b_k x^k + b_{k-1} x^{k-1} + \dots + b_1 x + b_0} = \frac{a_n x^n}{b_k x^k}$
- $\lim_{x\to 0} \frac{\sin(x)}{x} = 1$
- $\lim_{x\to 0} \frac{tg(x)}{x} = 1$
- $\lim_{x \to \infty} (1+x)^{\frac{1}{x}} = \lim_{y \to \infty} (1+\frac{1}{y})^y = e$

On be paaldhed en

- $\bullet$ $\frac{0}{0}$
- $\bullet$ $\frac{\infty}{\infty}$
- $+\infty \infty$
- $0.\infty$
- 0⁰
- ∞^0

1∞

Wegwerken onbepaaldheden

- Gemeenschappelijke factor van teller en noemer vinden
- Toegevoegde waarde van teller, noemer of beiden
- $f(x) * g(x) = \frac{f(x)}{1/g(x)}$
- $f(x)^{g(x)} = e^{\ln(f(x)^{g(x)})}$

Geldig voor:

 0^{0}

 ∞^0

• $\lim_{x\to\dots} (1+g(x))^{\frac{1}{g(x)}}$

Geldig voor:

 1^{∞}

Deel II Oefeningen

Hoofdstuk 3

Complexe Getallen

- $1)z_1$
  - Cartesische vorm : $z_1 = -1 + \sqrt{3}j$

- 1. Bereken:
$$r = \sqrt{-1^2 + \sqrt{3}^2} = \sqrt{1+3} = \sqrt{4} = 2$$

2. Bereken:
$$\theta = bgtg(\frac{\sqrt{3}}{-1}) = bgtg(-\sqrt{3}) = -\frac{\pi}{3} + \pi + \pi$$
 aangezien $(-1, \sqrt{3} = \text{kwadrant II}) = \frac{2\pi}{3}$

- Goniometrische vorm :
$$z_1 = 2[cos(\frac{2\pi}{3}) + jsin(\frac{2\pi}{3})]$$

- Exponentiële vorm : $z_1 = 2e^{j\frac{2\pi}{3}}$
- $4)z_1 = -1 + j$ $z_2 = e^{-\frac{\pi}{4}j}$

$$-z=z_1.\overline{z_2}$$

1.
$$z_1$$
 Vorm om naar exponentiële vorm: $z_1 = \sqrt{2}e^{j\frac{3\pi}{4}}$

2.
$$z_1.\overline{z_2}$$
: $\sqrt{2}e^{j\frac{3\pi}{4}}$. $e^{j\frac{\pi}{4}} = (\sqrt{2}.1)e^{j(\frac{3\pi}{4} + \frac{\pi}{4})} = \sqrt{2}e^{j\pi}$

$$-z = \frac{z_1}{j}.z_2^3$$

1. Bereken
$$\frac{z_1}{j} = \frac{-1+j}{j} \cdot \frac{-j}{-j} = \frac{-j(-1+j)}{j(-j)} = \frac{-j(-1+j)}{-j^2} = \frac{j+1}{1} = 1+j$$

- 2. Vorm om naar exponentiële vorm: $\sqrt{2}e^{j\frac{\pi}{4}}$
- 3. Bereken $z_2^3 = (e^{-\frac{\pi}{4}j})^3 = e^{-\frac{3\pi}{4}j}$
- 4. Vermenigvuldig: $\sqrt{2}e^{j\frac{\pi}{4}}$. $e^{-\frac{3\pi}{4}j} = \sqrt{2}e^{-\frac{\pi}{2}j}$

•
$$2)z = (\frac{1}{3} - \frac{\sqrt{3}}{3}j)^5$$

- 1. Vorm $\frac{1}{3}-\frac{\sqrt{3}}{3}j$ om naar exponentiële vorm = $\frac{2}{3}e^{-\frac{\pi}{3}j}$
- 2. Bereken: $(\frac{2}{3}e^{-\frac{\pi}{3}j})^5 = \frac{2^5}{3^5}e^{-\frac{5\pi}{3}j} = \frac{2^5}{3^5}e^{\frac{\pi}{3}j}$
- 3. Bereken: $a = \frac{2^5}{3^5} cos(\frac{\pi}{3}) = \frac{2^5}{3^5} \cdot \frac{1}{2} = \frac{2^4}{3^5} = \frac{16}{243}$
- 4. Bereken: $b = \frac{2^5}{3^5} sin(\frac{\pi}{3}) = \frac{2^5}{3^5} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{16\sqrt{3}}{243}$
- $5. \ z = \frac{16}{243} + \frac{16\sqrt{3}}{243}j$